

Komitesager/delegerede retsakter

Kemikalier
Den 30. juni 2023
MIM 71-23

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg

Om EU-Kommissionens delegerede forordning vedrørende ændring af bilag I og V til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 649/2012 om eksport og import af farlige kemikalier (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har d. 16. juni 2023 sendt forslag til en delegeret retsakt om ændring af bilag I og V til forordning 649/2012 om eksport og import af farlige kemikalier (PIC-forordningen). Fristen for Rådets indsigelser udløber den 10. juli 2023. Forslaget skal tilpasse PIC-forordningens bilag om anmeldelse og muligheder for eksport af visse farlige kemikalier til den seneste EU-regulering af kemikalier på EU-markedet og internationale konventioner (Rotterdamkonventionen). Forslaget indebærer, at flere stoffer bliver omfattet af krav om anmeldelse ved eksport til lande uden for EU og forbud mod eksport af visse svært nedbrydelige stoffer. Den delegerede retsakt vurderes generelt at have en neutral påvirkning af beskyttelsesniveauet i Danmark men at øge beskyttelsesniveauet i lande uden for EU, der importerer kemikalier fra EU. Forslaget vurderes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller erhvervsadministrative konsekvenser. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt. Regeringen vil lægge denne holdning til grund otte dage fra oversendelse af notatet til Folketingets Europaudvalg.

Baggrund

Forslaget er vedtaget af Kommissionen med hjemmel i PIC-forordningen, særlig artikel 23, stk. 4.

I henhold til artikel 23, stk. 1, i PIC-forordningen skal Kommissionen mindst en gang om året gennemgå listen over kemikalier i bilag I på grundlag af udviklingen inden for EU-retten og Rotterdamkonventionen. Siden sidste gennemgang er der truffet foranstaltninger vedrørende en række kemikalier i forordning 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, forordning 528/2012 om biocidholdige produkter, forordning 1907/2006 om registrering, evaluering, godkendelse og begrænsning af kemikalier (REACH), forordning 2019/1021 om persistente organiske miljøgifte (POP) og forordning 2017/852 om kviksølv. På den tiende partskonference under Rotterdamkonventionen blev der truffet beslutning om at optage yderligere kemikalier i bilag III til konventionen.

Den delegerede retsakt er udstedt i henhold til TEUF-artikel 290 og kan kun træde i kraft, såfremt Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på 2 måneder, i dette tilfælde indtil d. 17. august 2023. Fristen for indsigelse kan forlænges med 2 måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Modtager formandskabet for Rådet ingen indsigelser inden d. 10. juli 2023, vil Rådets sekretariat foreslå COREPER at anbefale, at Rådet bekræfter, at det ikke vil gøre indsigelse imod den delegerede retsakt samt informere Europa-Parlamentet og Kommissionen herom.

Formål og indhold

Forordning 649/2012 gennemfører Rotterdamkonventionens regler om forudgående samtykke ved international handel med visse farlige kemikalier (Prior Informed Consent, PIC). Efter Rotterdamkonventionen må stoffer, der er optaget som såkaldt PIC-stof på konventionens bilag III, kun eksporteres, hvis importlandet har givet samtykke hertil. For andre kemikalier, som et land har forbudt eller strengt reguleret, er der en forpligtelse til at orientere importlandets myndigheder inden eksport. EU har i forordning 649/2012 indført skarpere regler, så der også skal foreligge samtykke inden eksport af stoffer, som efter EU's vurdering opfylder betingelserne i konventionen for at kunne betegnes som PIC-stof. Stoffer omfattet af forordningen kan optages på følgende bilag:

Bilag 1 del 1: Eksportanmeldelse, men ikke forudgående informeret samtykke fra modtagerlandet.

Bilag 1 del 1 og 2: Eksportanmeldelse og forudgående informeret samtykke fra modtagerlandet m.m.

Bilag 1 del 3: Kemikalier, der er omfattet af PIC-proceduren.

Bilag 5 del 1: EU-eksportforbud for persistente organiske miljøgifte opført i bilag A og B til Stockholm-konventionen om persistente organiske miljøgifte.

Bilag 5, del 2: EU-eksportforbud for andre kemikalier end de persistente organiske miljøgifte opført i bilag A og B til Stockholmkonventionen om persistente organiske miljøgifte.

Status for følgende stoffer er siden sidste opdatering af forordning 649/2012 ændret. De foreslås derfor optaget på Forordningens bilag således:

Kommissionen besluttede ved gennemførelsesforordning (EU) 2021/13793 og (EU) 2022/944 ikke at forny godkendelsen af stofferne famoxadon og phosmet som aktivstoffer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009. Afgørelsen betyder, at det er forbudt at anvende famoxadon og phosmet til noget som helst formål i kategorien "pesticid", fordi de ikke er godkendt til noget andet formål i denne kategori. Stofferne famoxadon og phosmet bør derfor tilføjes på listerne over kemikalier i del 1 og 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Kommissionen besluttede ved gennemførelsesforordning (EU) 2021/20816 ikke at forny godkendelsen af indoxacarb som et aktivstof i henhold til forordning (EF) nr. 1107/2009. Denne afgørelse udgør en alvorlig restriktion med hensyn til anvendelsen af stoffet i kategorien "pesticid", eftersom indoxacarb kun er godkendt til anvendelse i biocidholdige produkter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 528/20127 for produkttype 18 i underkategorien "andre pesticider, herunder biocider". Stoffet indoxacarb bør derfor tilføjes på listerne over kemikalier i del 1 og 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Kommissionen besluttede ved gennemførelsesforordning (EU) 2021/7958 at tilbagekalde godkendelsen af stoffet alpha-cypermethrin som et aktivstof i henhold til forordning (EF) nr. 1107/2009. Afgørelsen betyder, at det er forbudt at anvende stoffet alpha-cypermethrin til noget som helst formål i underkategorien "pesticid i gruppen af plantebeskyttelsesmidler". Endvidere er den harmoniserede klassificering af alphacypermethrin i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets

forordning (EF) nr. 1272/20089 tilstrækkeligt bevis på, at stoffet giver anledning til bekymring for menneskers sundhed eller miljøet. Stoffet alpha-cypermethrin bør derfor tilføjes på listen over kemikalier i del 1 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Aktivstoffet bromadiolon er blevet trukket tilbage af industrien fra godkendelsesproceduren i henhold til forordning (EF) nr. 1107/2009. Tilbagetrækningen betyder, at det er forbudt at anvende stoffet bromadiolon til noget som helst formål i underkategorien "pesticid i gruppen af plantebeskyttelsesmidler". Endvidere er den harmoniserede klassificering af bromadiolon i henhold til EuropaParlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 tilstrækkeligt bevis på, at stoffet giver anledning til bekymring for menneskers sundhed eller miljøet. Stoffet bromadiolon bør derfor tilføjes på listen over kemikalier i del 1 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Aktivstoffet metam-Natrium er blevet trukket tilbage af industrien fra godkendelsesproceduren i henhold til forordning (EU) nr. 528/2012. Tilbagetrækningen betyder, at det er forbudt at anvende stoffet metam-Natrium til noget som helst formål i underkategorien "andre pesticider, herunder biocider". Endvidere er den harmoniserede klassificering af stoffet i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 tilstrækkeligt bevis på, at stoffet giver anledning til bekymring for menneskers sundhed eller miljøet. Stoffet metam-Natrium bør derfor tilføjes på listen over kemikalier i del 1 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Kommissionen besluttede ved gennemførelsesforordning (EU) 2022/78210 at tilbagekalde godkendelsen af stoffet isopyrazam som et aktivstof i henhold til forordning (EF) nr. 1107/2009. Afgørelsen betyder, at det er forbudt at anvende isopyrazam til noget som helst formål i kategorien "pesticid", fordi det ikke er godkendt til noget andet formål i denne kategori. Stoffet isopyrazam bør derfor tilføjes på listerne over kemikalier i del 1 og 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Aktivstoffet diuron er blevet trukket tilbage af industrien fra godkendelsesproceduren i henhold til forordning (EF) nr. 1107/2009. Tilbagetrækningen betyder, at anvendelsen af diuron er underkastet strenge restriktioner i kategorien "pesticid", eftersom diuron kun må anvendes i biocidholdige produkter i henhold til forordning (EU) nr. 528/2012 for produkttype 7 og 10 i underkategorien "andre pesticider, herunder biocider". Endvidere er den harmoniserede klassificering af diuron i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 tilstrækkeligt bevis på, at stoffet giver anledning til bekymring for menneskers sundhed eller miljøet. Stoffet diuron bør derfor tilføjes på listerne over kemikalier i del 1 og 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Aktivstofferne azimsulfuron, carbetamid, carboxin, cyproconazol, ethametsulfuronmethyl, etridiazol, fenbuconazol, fluquinconazol, lufenuron, metosulam, myclobutanil, pencycuron, prochloraz, profoxydim, spirodiclofen og triflumizol er blevet trukket tilbage af industrien fra godkendelsesproceduren i henhold til forordning (EF) nr. 1107/2009. Tilbagetrækningen betyder, at det er forbudt at anvende stofferne til noget som helst formål i kategorien "pesticid", fordi de ikke er godkendt til noget andet formål i denne kategori. Endvidere er den harmoniserede klassificering af stofferne i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 tilstrækkeligt bevis på, at stofferne giver anledning til bekymring for menneskers sundhed eller miljøet. Disse stoffer bør derfor tilføjes på listerne over kemikalier i del 1 og 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Kommissionen besluttede ved gennemførelsesafgørelse (EU) 2018/62211, (EU) 2020/176512 og (EU) 2021/9813 ikke at godkende stofferne chlorophen og esbiothrin som aktivstoffer i henhold til forordning (EU) nr. 528/2012. Afgørelsen betyder, at det er forbudt at anvende chlorophen og esbiothrin til noget som helst formål i kategorien "pesticid", fordi stofferne ikke er godkendt til noget andet formål i denne kategori. Stofferne chlorophen og esbiothrin bør derfor tilføjes på listerne over kemikalier i del 1 og 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Aktivstoffet fenoxycarb er blevet trukket tilbage af industrien fra godkendelsesprocedurerne i henhold til forordning (EF) nr. 1107/2009 og i henhold til forordning (EU) nr. 528/2012. Tilbagetrækningen betyder, at det er forbudt at anvende fenoxycarb til noget som helst formål i kategorien "pesticid". Endvidere er den harmoniserede klassificering af fenoxycarb i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 tilstrækkeligt bevis på, at stoffet giver anledning til bekymring for menneskers sundhed eller miljøet. Stoffet fenoxycarb bør derfor tilføjes på listerne over kemikalier i del 1 og 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Stoffet triflumuron blev ved Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/17214 tilføjet på listen over kemikalier i del 1 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012 på grundlag af et forbud i underkategorien "andre pesticider, herunder biocider". Desuden er aktivstoffet triflumuron blevet trukket tilbage af industrien fra godkendelsesproceduren i henhold til forordning (EF) nr. 1107/2009, og konklusionerne fra risikovurderingen i henhold til forordning (EU) nr. 528/2012 udgør tilstrækkeligt bevis på, at stoffet giver anledning til bekymring for menneskers sundhed eller miljøet, hvilket udgør et forbud i underkategorien "pesticid i gruppen af plantebeskyttelsesmidler". Det er derfor forbudt at anvende triflumuron til noget som helst formål i kategorien "pesticid", og stoffet bør tilføjes på listen over kemikalier i del 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Stoffet cyfluthrin blev ved Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1078/201415 tilføjet på listen over kemikalier i del 1 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012 på grundlag af et forbud i underkategorien "pesticid i gruppen af plantebeskyttelsesmidler". Dette forbud udgør en alvorlig restriktion med hensyn til anvendelsen af stoffet i kategorien "pesticid", eftersom cyfluthrin kun er godkendt til anvendelse i biocidholdige produkter i henhold til forordning (EU) nr. 528/2012 for produkttype 18 i underkategorien "andre pesticider, herunder biocider". Stoffet cyfluthrin bør derfor tilføjes på listen over kemikalier i del 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Stofferne chlorfenvinfos og terbufos godkendes ikke som aktivstoffer i henhold til forordning (EF) nr. 1107/2009, og disse stoffer godkendes ikke som aktivstoffer i henhold til forordning (EU) nr. 528/2012. Det er derfor forbudt at anvende chlorfenvinfos og terbufos til noget som helst formål i kategorien "pesticid", og stofferne bør tilføjes på listen i del 1 og 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012. Da chlorfenvinfos og terbufos allerede er opført i del 1, bør de tilføjes på listen over kemikalier i del 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Stofferne 1-brompropan, diisopentylphthalat, 1,2-benzendicarboxylsyre, di-C6-8- forgrenede alkylestere, C7-rige, 1,2-benzendicarboxylsyre, di-C7-11-forgrenede og ligekædede alkylestere, 1,2-benzendicarboxylsyre, dipentylester, forgrenet og ligekædet, bis(2-methoxyethyl)phthalat, dipentylphthalat og n-pentyl-isopentylphthalat er opført i bilag XIV til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/200616, idet de tidligere er blevet identificeret som særligt problematiske stoffer. Derfor er disse stoffer underlagt krav om godkendelse i overensstemmelse med afsnit VII i forordning (EF) nr. 1907/2006. Da der ikke er givet nogen tilladelser, er de underkastet strenge restriktioner for industriel brug. Disse stoffer bør derfor tilføjes på listerne over kemikalier i del 1 og 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

På det tiende møde i partskonferencen under Rotterdamkonventionen, der fandt sted fra den 6. april til den 17. juni 2022, blev det besluttet at optage decabromdiphenylether og perfluorooctansyre (PFOA), salte heraf og PFOA-beslægtede forbindelser i konventionens bilag III, hvorved disse kemikalier blev omfattet af konventionens procedure for forudgående informeret samtykke. Disse kemikalier bør derfor tilføjes på listen over kemikalier i del 3 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012. Da decabromdiphenylether og perfluorooctansyre (PFOA), salte heraf og PFOA-beslægtede forbindelser allerede er opført i del 2 i bilag I til nævnte forordning, bør disse kemikalier fjernes fra listen over kemikalier i del 2 i bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012.

Oplysningerne om bromoxynil, epoxiconazol og nonylphenoletoxylater, der er opført på listen over kemikalier i del 1 og 2 i bilag I, bør ændres ved at præcisere anvendelsesområdet eller tilføje yderligere numeriske identifikatorer for at lette gennemførelsen af forordning (EU) nr. 649/2012.

I henhold til artikel 14, stk. 2, i forordning (EU) nr. 649/2012 skal Kommissionen revidere klassificeringen af hvert kemikalie, der er opført i bilag I til nævnte forordning, i lyset af eventuelle ændringer i Verdenstoldorganisationens nomenklatur i det harmoniserede system eller i Den Europæiske Unions kombinerede nomenklatur. En række klassificeringer af kemikalier i Den Europæiske Unions kombinerede nomenklatur er blevet ændret, siden disse kemikalier blev tilføjet til Bilag I til forordning (EU) nr. 649/2012. Disse ændringer bør afspejles i nævnte bilag.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt og kan gøre indsigelse mod den indtil d. 17. august 2023, hvorefter denne frist kan forlænges med yderligere to måneder. Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om sagen på nuværende tidspunkt.

Nærhedsprincippet

Da der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en vedtaget retsakt, hvor formålet vedrører fælles handelspolitik, finder regeringen, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Der er ingen særlig regulering af de pågældende stoffer i Danmark.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

PIC forordningen er umiddelbart gældende i Danmark.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle, erhvervsøkonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes at medføre et uændret beskyttelsesniveau i Danmark og EU, men har betydning for beskyttelsen i lande uden for EU, der får øget mulighed for at identificere import af disse farlige kemikalier, og ved at EU sikrer, at der kun gennemføres eksport af stoffer, der er forbudt eller strengt reguleret, hvis der er givet forudgående samtykke.

Høring

Forslaget har været i høring i Miljøspecialudvalget, hvorfra der ikke er kommet bemærkninger.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forslaget forventes at opnå støtte fra et kvalificeret flertal af medlemsstater.

Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.